

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopiju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
točne številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena oznanil je za:

1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—,
1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—,
1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu je cena po-
sebeno znižana.

Štev. 23.

V Ptuju v nedeljo dne 16. novembra 1902.

III. letnik.

Klerikalci in volitve.

Kdor je količkaj pravicoljuben, kdor ne sodi po klerikalni zaslepljenosti, ta nas gotovo ne bode nikdar obsodil, temveč priznal nam bode, da je bil naš namen popolnoma čist, popolnoma opravičen!

Kmetje, mi smo vam svetovali, da bi pustili dohtarje in fare pri miru in bi si volili za deželne poslance može iz svoje sredine, toraj kmete.

Kdo nam toraj sme predbacivati, da bi ne bil naš svet za kmeta dober?

In glejte kmetje, ali mislite, da nismo ničesar dosegli? Dohtar Rozina je pogorel, žalostno je pogorel Fihposov urednik, bivši prefekt Korošec. Izvoljeni sicer niso bili naši kandidati, a vendar sme „Štajerc“ ponosno trditi, da je on tudi mnogo, ako ne vse pripomogel, da sta se izvolila takrat od kmetov dva kmeta za poslance. Izvoljena sta med drugimi tudi posestnik Hočevar in pa kmet Rošker. Dobro tako, ali mislite, da bi se bila ta dva izvolila, ako ne bi bil „Štajerc“ kmetov odločno vedno prosil, naj volijo kmeta? Ne, nikdar ne, gotovo bi bil zopet dohtar Rosina izvoljen, a sedaj ni dobil niti enega glasa ne!

Poglejmo si malo bolj natančno, kako so se obnašali pri tej volitvi največji sovražniki kmeta, klerikalci.

Angelj varuh.

V neki vasi je živel mlad kmet, po imenu Jože. Imel je zelo bistro glavico, toda ostudnega pijančevanja ni mogel opustiti. In vendar je bil ozdravljen od te kuge.

Ko se je nekoč, od žganja pijan, zibal proti domu, padel je blizu brvi v mehko travo ter se navzlic vsemu trudu ni mogel več spraviti na noge. Tedaj je prišel neizrečeno lep, ljubezniv mladenič, oblečen v svetlosivo obleko in s kakor zlato svetlimi perutnicami. Pomagal mu je vstati in rekel, naj gre z njim, on mu hoče nekaj pokazati, kar še ni videl v svojem življenju. Jože je voljno šel s prelepim mladeničem in prišla sta k visoki gori z veliko skalnato votlino. Globoko v njej so bila debela železna vrata z omreženo ljuknico.

Ko so videli, da zahtevamo mi kmetje odločno poslanca iz naše sredine, mislite da bi to našo opravičeno voljo bili spoštovali? Kaj še, še v zadnjem trenutku so delovali celo proti sedaj izvoljenemu poslancu, proti Kočevarju.

Ali morda nires? Še v zadnjem trenutku so pritrosili novega kandidata — kaplančeka, kličoč vam, da je on, edino le on sposoben za vašega poslanca. Proti kandidatom napredne stranke na Spodnjem Štajerskem so klerikalci delovali s vso močjo in so jih zmerjali, da so „nemčurji“, proti sedaj izvoljenemu kmetu Hočevarju so še v zadnjem trenutku napeli vse žile, da bi spravili na mesto njega kaplana v zbornico! Toraj vidite jih zvitorepce, oni so proti vsakemu kmetu, naj si bode tak ali tak, oni so samo za svoje kaplane.

Noč in dan so v ljutomerskem, ormožkem in gornje radgonškem okraju letali, klicali so: „Zmešnjava za zmešnjavo, vera je v nevarnosti, velika nesreča preti slovenskemu ljudstvu, ne volite kmeta, volite — kaplana Korošca!“

In kmetje so sprevideli, kako nevaren bi bil klerikalni kaplan in so dali odgovor, glaseč se — ne, naš poslanec naj bode kmet!

Dohtar Rozina si je dal liste tiskati in jih je

„Tu notri poglej!“ rekel je krasni mladenič in Jože je gledal v veliko kamenito dvorano in povsod, kjer je bil kakšen prostorček, stale so goreče sveče, velike in male, jedna poleg druge.

„Te luči so življenja ljudi!“ pojasnil je mladenič in kazoč s prstom zdaj sem, zdaj tja, dejal: „Vidiš, tam je jedna dogorela in ravno sedaj ugaša, človek, čegar je bila ta luč, je umrl vsled starosti. Ondi-le zopet jedna! — Angelj življenja postavlja nove sveče na prazne prostore in jih zažiga. — Glej na ono stran! Tiste grozne pošasti, to so sovražniki človeškega življenja. Vidiš li, kako te strašanske postavke okrog skačejo in se na vso moč trudijo, priti do lučij ter jih upihnuti. To so človeške strasti, jeza, pijančevanje, nečistost, požrešnost, nevošljivost ali kako se že imenujejo. Glej, tam so se kar tri spravile nad jedno luč, zato je ugasnila!“

povsod na hišne vogle pilepil, s katerimi se je ponujal za poslanca.

Vidite jih klerikalce, jim ni za kmeta! Samo kmet ne, naj bode on Nemec ali Slovenec, kmet ne sme biti poslanec, po klerikalnem mnenju je sposoben za poslanca samo — kaplan.

Vidite jih dohtarje, po dohtarskem mnenju mora biti samo dohtar poslanec.

Pa mislite, da so samo naši klerikalci taki? Ne! klerikalec je povsod enak. Tako so na Zgornjem in Srednjem Štajerskem klerikalci letali od hiše do hiše, da bi spravili duhovnike v deželni zbor in kako pa se jim je tam godilo? Prav regimenten odgovor so dobili od kmetov. Gornje in srednje štajerski kmetje, toraj sami Nemci, so pokazali, da so veliko bolj prebrisani, kakor mi na Spodnjem Štajerskem. Ti kmetje so si pridobili pri sedanjih volitvah šest novih mandatov, toraj odslej bodejo imeli šest novih poslancev.

Dragi nam, ti kmetje bodejo od sedaj zastopani v deželnem zboru samo od kmetov, in to je pametno! Oh kako lepo bi bilo, ko bi bili tudi vsi naši poslanci samo kmetje.

Potem bi držali ti kmetje Gornjega in Srednjega Štajerja gotovo z našimi poslanci, in za kmeta se bi dalo prav mnogo storiti. Tako pa se nam ne bode čuditi, ako bode mo šli mi na Spodnjem Štajerskem zopet po stari poti, in omenjeni kmetje pa si bodejo gotovo mnogo pridobili.

Kakor poročajo ravno sedaj listi, so se zvolili tudi na Koroškem kmetje od kmetov v zbornico in sicer po jako hudem zanimivem boju, kateri je bil enak našemu na Spodnjem Štajerskem. Znani kaplan Podgorc je prišel tudi v celo slovensko Doberlovec, da bi imel shod. Kaj so pa k temu shodu kmetje porekli, čeprav je dohtar Brejc kaplanu prišel na pomoč?

S polenami so — kaplana in dohtarja napodili in so si zvolili kmeta, in sicer Nemca, kot Slovenci, dobro vedoč, da bode ta njih, čeprav je druge narodnosti, boljše zastopal, kakor bi jih bil zastopal klerikalni kaplan. Celi velikovski okraj je gotovo po-

Potem pokaže mladenič Jožefa njegovo svečo življenja. Bila je še precej dolga. Poleg nje je gorela luč njegovega sopivca in najboljšega prijatelja, Korošca. Naenkrat skoči grozni vrag pijančevanja k njej in jo, glasno se smejoč, s steklenico žganja pobije na tla ter ugasne.

Jože je od straha omedlel. Ko se je zavedel, ležal je zopet pri brvi. Bilo je že svetlo in iz vasi je zadonel mrtvaški zvon. Brž je vstal in hitel proti domu, kjer so mu povedali, da je zadela njegovega prijatelja kap (božji žlak).

Od tega dne je bil Jože vedno resen in zmeren, nikoli več ni okusil kapljice žganja, postal je reden, delaven mož, njegovo gospodarstvo se je povzdignilo, a njega so spoštovali vsi sosedi.

Bil je že star, zelo star — in tudi njegovi otroci so imeli velike otroke — pa še večkrat si je

polnoma slovenski, in glej, ti kmetje so volili, ker so bili zares pametni, raji — Nemca, ker so vedeli da bode ta gotovo deloval za njih.

Povsod toraj, na Koroškem, na Gornje-Štajerskem, na Srednje-Štajerskem, povsod so se otrosili kmetje dohtarskega in farskega jarma, samo mi smo ostali malone popolnoma pri starem kopitu.

Naši poslanci so zopet dohtar Jurtela, dohtar Dečko, dohtar Hrašovec, župnik Žičkar, profesor Robič. A glejte hvala Bogu, da tokrat smemo našteti tudi kmete kot poslance; poslanci so tudi veleposestnik Vošnjak, kmet Rošker in pa kmet Kočever!

Nekaj smo toraj dosegli, nekaj se je vendar spremenilo, dohtar Rosina in župnik Lendovšek sta zgubila poslanstvo! Le tako naprej! Bog daj, da bi pri prihodnjih volitvah smeli pisati, da so zgubili vsi dohtarji poslanstvo, Bog daj, da bi smeli reči niti en klerikalec ne bode vodil več kmetov na Spodnjem Štajerskem za nos!

Potem bodejo srečnejši naši kraji, srečnejša naša lepa spodnje-štajerska dežela, srečnejši naši kmetje, kar jim mi prav iz dna naših src želimo!

Našim kmetom.

(Dalje.)

Pokazalo se je, da bodeje prišli vendar enkrat boljši časi za vas kmetje, pokazalo pa se tudi je, kako močne so stoletne klerikalne verige. V trgih in mestih, kjer se je dne 4. t. m. volilo, si videl ta dan vse polno duhovnikov. Ali so tam kmečke duše pasli?

Ne, dragi mi, agitirali so za svoje prijatelje, za dohtarje. Oh, da bi jih le ti bil videl, kako sladko so ta dan govorili vsi „gospodje“ s kmetom, kako trdo so mu stiskali roke, kako milo so ga pogledovali. In tako se je seveda zgodilo in se je moralo tudi zgoditi, da so se izvolili zopet nekteri dohtarji v deželni zbor.

A glejte, mi dragi kmetje, vendar se je videlo, da kmetje napredujejo. Čeprav so jim grozili duhov-

rekel: „Oh kaj bi se bilo zgodilo z mojo dobro ženo, kaj z mojimi ljubimi otroci, če bi bil moral naglo umreti kakor Korošec? Moj angelj varuh me je svaril in obvaroval prezgodnje smrti!“

O mladeniču, ki bi bil rad strah poznal.

Imela je mati sina, ki ni poznal straha. Ker je tolikokrat slišal o njem, vpraša nekega dne mater: „Mati, povejte mi vendar, kaj je to strah?“

Mati mu pravi: „Veš ljubi sinko, strah je taka stvar, ki je na sredi votla, okoli je pa nič ni.“

„Ej, mati“, odgovori sin, „nekaj pa mora vendarle biti strah, ker toliko govorijo o njem; spoznati ga moram, najsi idem do konca svetá!“

In res se poslovi nekega dne od matere in odide po svetlu, da bi spoznal strah.

niki gotovo v vseh krajih iz prižnice (kancelna), čeprav so gotovo porabili že davno poprej s p o v e d n i c o za agitacijo v prid njihovega ljubega dohtarja ali pa kaplana, vendar so nastopili v vseh krajih možaki, kateri se jim niso pustili zapeljati, kateri so volili kmeta.

Videl sem sam v nekem volilnem mestu, kako so delovali klerikalci, slišal sem, kako so prigovarjali nekemu kmetu, a vendar je nastopil kmet korenjak, pošten od pet do glave in jim je zaklical: „Ne veselite se preveč, čeprav se Vam je posrečilo, da je vaš ljubljani dohtar zmagal, dolgo to ne bode več trpelo! Drugokrat bo bolje!“

In res je tako, klerikalno drevo je mogočno, široko razprostira svoje veje, globoko v zemlji tičejo njegove korenine.

Mi smo začeli to drevo na Spodnjem Štajerskem podirati, ali mislite dragi kmetje, da bode padlo že precej, ko smo parkrat — vsekali. — O, ne, več let bode treba in sicer prav močno sekati, da se bode to vražje drevo podrló.

Toda treba je, da prinesejo v s i svoje sekire in pomagajo sekati, kakor so to svojo voljo nekateri odločno pokazali na dan volitve.

Čast tem vrlim naprednim možakom, čast jim, vsem tistim volilcem, kateri so pokazali, da jim ni več za dohtarski, za farški jarem.

Dragi mi, verjamite mi, da bode enkrat bolje, dragi mi, bodite prepričani, da čakajo naš bodoči rod boljši dnevi, ker smo videli, da je lepo število kmetov korenjakov odločno pokazalo, kako so jih začele tiščati klerikalne verige.

Vi volilni možje pa, kateri ste tako odločno, tako neustrašeno pokazali svoje mnenje, hvala Vam, ne obupajte ako tokrat ni šlo popolnoma po n a š i volji, vendar moramo priznati da tudi ni šlo popolnoma po n j i h o v i, po klerikalni volji.

Daniti se je začelo med kmeti, prvi žarki duševne svobode so prisijali v srca spodnje-štajerskih kmetov, Bog daj, da bi solnce duševne prostosti kmalu sijalo v svoji krasoti, Bog daj, da bi kleri-

Nekje se ponudi za hlapca, rekoč: „Jaz ostanim pri vas za hlapca zastonj, če mi pokažete strah; rad bi ga spoznal, ker toliko govorijo o njem“.

Gospodar ga hoče vzeti v službo in reče: „No, pa ostani pri meni; jaz ti že pokažem strah!“

Nekoliko dnij prej so obesili v tisti vasi razbojnika; visel je že delj časa na vislicah (gavgah).

Ko se nekega večera vračata gospodar in hlapec iz gozda domov, gresta mimo vislic, in gospodar izpusti skrivaj sekiro na tla.

Že sta skoro doma, ko veli gospodar hlapcu: „Zgubil sem sekiro na poti, pojdi po njo!“

Hlapec gre po istem potu, kjer sta hodila prej, in ko pride do vislic, oglasi se obešenec: „Oh, kako sem žejen!“

Hlapec pogleda kvišku in pravi: „No, če si

kalni zmaj (lintvert) vendar enkrat bil tudi na Spodnjem Štajerskem premagan.

Napredni volilni možje!

Spodaj podpisani izrekamo tem potom vsem tistim, kateri so oddali po naprednem geslu tako neustrašeno za nas svoje glase, čeprav so vedeli, da jih čaka za to strašno preganjanje od klerikalcev, našo najerčnejšo zahvalo za izkazano nam zaupanje. L. Kresnik, A. Damijan, P. Zadavec, Fr. Vračko, J. Janežič, A. Grubelnik.

Razne stvari.

Volk bi rad bil za ovčjega pastirja, sem si mislil, ko sem bral v zadnji številki Laž-Doma dopis „Iz savinjske doline.“ Črna duša molči rajši, namesto da govoriš o poštenosti in značaju, ker ves pameten svet ve kakšni pošteniaki so premnogi klerikalni hujskači in kako čisto (?) je njihovo življenje. Katera stranka pa ima neki največ goljufov in oderuhov med seboj? Katere stranke se oklepajo možki in ženske, ki so v razuzdanem življenju izgubili vse moči? In ti dopisunče, — upam, da se ne motim v osebi, ker v Savinjski dolini je med klerikalnimi dopisniki presneto malo bivših vojakov — ali se ne spominjaš več, kako si ti za dekleti lazil, ko si bil bogoslovec in jednoletni prostovoljec? Ali si že pozabil, kako so vrli kmetski fanti tebe in neko „pobožno“ tercijsko o polnoči hladili z gnojnicco? Sploh pa je škoda o tem izgubiti več besed, ker v „Štajercu“ je bilo vojaško življenje popisano, kakoršno je v resnici. Ako pa našim „poštenim“ in „deviškim“ klerikalcem ni prav, da se v vojašnici včasih kaj zgodi kar ni lepo, so večinoma sami krivi, kajti klerikalci so bili čez tisoč let edini voditelji in učitelja slovenskega naroda. Zato bi bilo za njih najpametnejše, da trkajo na svoja persa ter kličejo: „Mea culpa, mea culpa!“ To je: „Moja krivda moji grehi!“ — Gospod usmili se me, grešil sem, že s tem ker sem klerikalec. Vojaška sabla.

žejen, pa pij!“ Rekši zajame s klobukom vodé v bližnji mlaki in mu je ponudi, rekoč: „Na, pij!“

Ko hlapec odhaja, oglasi se obešenec: „Oh, kako sem žejen!“

„No, bodeš pa zopet pil“, reče hlapec in mu ponudi vodé.

„Sedaj mislim, da si se že napil“, pravi še in hoče dalje; a tretjič se oglasi obešenec: „Oh, kako sem žejen!“

„No, če si res tako žejen“, pravi hlapec, in spleza na vislice, ter ga odreže, potem pa ga nese k mlaki in mu potisne glavo v njo — „pa vso posreбай, če hočeš!“ Ko najde sekiro, se vrne.

Doma pripoveduje gospodarju, kako je dajal piti obešencu, ki ga je prosil vode. „Mislim, da ga bodem napajal vso noč, no, in veste, kaj sem storil?“

Nekaj iz državnega zbora. Tako na tihem brez vsacega razburljivega hrupa so hoteli slavni naši ministri naložiti ljudstvu velikanski novi jarem, povisati nezmerno rekrutski kontingent. Toraj zopet in zopet več rekrutov! Seveda so se za prvi hip ministri pošteno nabrisali. Javno mnenje je pokazalo tam gospodom prav pošteno kje so vrata. Začetkom tega meseca se je vršilo posvetovanje in vlada je potegnila svojo predlogo nazaj. Ob enem pa je vlada predložila novi predlog. Ta zahteva povečanje rekrutskega kontingenta. Toraj bi moralo biti od sedaj naprej vsako leto 20 do 25 tisoč več rekrutov, kakor do sedaj. Vojaštvo se poveča toraj za 61 tisoč mož. Kamor se ozremo lahko opazujemo bedo. Kmet strada in zopet strada, država pa zahteva od njega vedno in vedno nove davke (štibro). No, ja saj je dobro za nas kmete, dokler bodejo fari in dohtarji z nami gospodarili se cela stvar gotovo ne bode spreobrnila.

Mrtvega so našli. Dne 30. prejšnega meseca so našli železničnega čuvaja Franca Petek na progi med Možgajncami in Samoši mrtvega. Ležal je pod mostom železničnega tira s popolnoma razbito glavo. Petek je opravljal dne 29. p. m. svojo službo, da je pazil na železniški tir. Ker ni bilo na tiru in nikjer najti krvi, se do sedaj ne ve kako je prišel Petek ob življenje. Mogoče je, da je bil umorjen.

Iz Ljutomera. Dne 4. novembra smo volili poslance za deželni zbor. Dragi kmečki list „Štajerc“, sedaj se je že pokazalo, da se kmečki stan povzdiguje za boljše čase. Ko pridem dne 4. novembra v Ljutomer, zagledam na vsakem voglu plakate (liste) žolte barve, kateri so vabili kmete, da bi morali voliti dohtarja Franja Rozina, tega milega našega prijatelja. Dragi „Štajerc“ mnogo, mnogo je posestnikov v Ljutomerskem okraju, kateri še si sedaj celijo rane, katere jim je vsekali dohtar na rame. Oh, g. dohtar Rozina, kako ste si vendarle mogli misliti, da Vas bodejo volili naši kmetje? Pokazalo se je prav izvrstno kako ste vi gospod dohtar pri kmetih priljubljeni. Niti enega glasa ni dobil dohtar! Kar je naš list „Štajerc“ kmetu želel, da bi bil izvoljen kmet, to se je tudi zgodilo; zvoljeni je gospodar Kočevar. Z Bogom dohtar, z Bogom duhovniki, ka-

Odrezal sem ga z vislic in postavil na glavo v mlako. Sedaj mislim, da se je že napil.

„Ti si hraber dečko!“ pravi gospodar.

„Rekli ste, da mi pokažete strah“, reče hlapec, „kdaj pa bode to, oče?“

„Pri meni ga ne bodeš videl“, odgovori gospodar, „in mislim, da ga ti sploh ne najdeš nikjer.“

Drugega dne že gre mladenič zopet iskat straha po svetu.

Slišal je, da hodijo strahovi v neki mlin, da hodi v njega vsako noč devet vragov mlet in kvartat. Pri tem mlinu toraj se ponudi mladenič za hlapca, in mlinar ga sprejme.

Zvečer, ko so vsi šli iz mlina zaradi strahov, zapre se mladenič sam v njega in pričakuje vragov.

Skoro pridejo drug za drugim v mlin; nekateri

teri bi itak morali za naše duše skrbeti, ne pa se v politiko mešati, ker ta ni za njihov stan.

Mavrin.

Od Sv. Lenarta blizu Vel. Nedelje. Dragi dopisnik „Slov. Gospodarja“! Vendar že čakaš z ragrbanim čelom kaj bi ti jaz na tvoj dopis povedal. Nič dosti, ker se mi ne zdi vredno. Jaz bi le rad poznal tiste farane, ki jih je zadnjič obšla žalost zaradi mojega dopisa. Tudi ti naznamim, da so naš veliki oltar postavili žulji lenarčkih farmanov. Povem ti tudi, da nisem noben šnopsar, kakor ti, saj se razume samo ob sebi, da človek najrajši o tem govori, do česa ima veselje. Vedi ti da sva midva z „Štajercem“ dosti boljša kristjana, kakor pa ti. Ako govoriva, govoriva resnico, spoštujeva vsacega poštenega človeka, potegujeva se za vero krščansko. Sploh pa sva midva junaka izmed tistih mož, ki ljubijo pravico, na svetu, ako pa ti bode še kedaj več tako slabo postalo, tedaj pa ti bodeva drugo zdravilo povedala.

Neustrašeni.

Zavoljo petelina. Prejšno nedeljo popoldan je stal J. K. iz Pohorja v svojem dvorišču, v katerem je imel velikega, lepo barvanega — petelina. Tik njegovega dvorišča pa je dvorišče soseda G. P. Ta sosed je imel v svojem dvorišču velikega purana. Naenkrat si puran nekaj zmisli in zleti v socedov vrt ter se začne tam s petelinom tepsti. Gospodar petelina je seveda takoj hitel petelinu na pomoč. Ko to njegov sosed zagleda, je hitel ta svojemu puranu pomagat. Sedaj sta se pograbila gospodarja in tepež se je pričel. Na to priletijo tudi sinovi soseda svojemu očetu pomagat in tako se je zgodilo, da so petelinovega gospodarja težko ranili in sicer vse za petelina voljo. Kmetje, ne ravnajte tako nespametno! Ne pripravajte se radi vsake malenkosti.

Klerikalni golaž. Kakor vemo iz sigurnega vira, so izdali klerikalci za deželne volitve nad šest tisoč goldinarjev. Jojmeni, to je bilo veselje. Bog ve, koliko golažev, sira in tako dalje se je s tem plačalo. Čudno, da je v Ptujju morda vsaki volilni mož imel skoraj poln žep tistih tenkih dragih cigar. Ali so kmetje postali naenkrat tako bogati, da si kupujejo tako drage cigare? Samo na dohtarja Jur-

odprejo zatvornice in meljejo, drugi sedejo okoli mize in kvartajo.

Mladenič jih gleda od strani, in vrage ga ne zapazijo.

Skoro izteče mlinski kamen, ker ni več meljiva pod njim; mladenič pa zgrabi bližnjega vrage za vrat in mu potisne glavo pod kamen, da mu jo odmelje.

„Jaz vas že naučim, da bode te nekoliko bolj pazili na kamene, da se ne bodo vrtili sami! In ako se mi ne poberete takoj od tod, zmeljem vas vse, kolikor vas je!“

Vrabi se ga res zbojijo in zbežijo; mladenič pa leže k počitku in prespi srečno vso noč.

Ali straha, kakoršnega je hotel poznati, le ni videl. Zato odpove takoj drugo jutro službo in gre dalje po svetu.

(Konec prihodnjic.)

tela zdravje se je pojedlo v Ptujtu dva kolača sira, velika, kakor mlinski kameni. In pilo se je!! Seveda, sir povzroči žejo! Bog ve, ali je to vse bilo od navzočih duhovnikov blagoslovljeno (žegnano) ali ne? Dragi kmetje, pa pridite prihodnjo nedeljo v čitalnico, pridite in videti bode, da vam tedaj ne bode nihče ničesar dal zastonj. Ja, pri volitvah pa je vse bilo zastonj! Glej, glej, kdo bode to plačal?

Cigani in njihovi kotli. V ptujski okolici se klattijo cigani in prodajajo ter popravljajo bakrene (kufernate) kotle. A premeteni so ti cigani, ker njihovi kotli navadno niso iz dragega bakra, temveč iz navadnega pleha. Cigani si pa vejo pomagati, zato so te železne kotle z bakreno barvo pobarvali. Pozor, da ne bode opeharjeni! Sploh pa, ako človek že mora kak kotel kupiti, naj ga kupi pri poštem prodajalcu, ne pa pri ciganu in potem se mu kaj tacega ne bode nikdar pripetilo!

Od Svetega Vrbana. V Bračičevi gostilni blizu Sv. Vrbana je bil 26. p. m. ples, kateri je trajal do ranega jutra. Med plesalci je bil tudi Alojz Markeš iz Svetinc. Ker je vedno delal nemir, so ga iz krčme zapodili. Med drugimi se je bil posvadal tudi s posestnikom Murkom. Ko je bil Markeš zunaj, je zaklical proti Murku: „Čakaj, midva še prideva skupaj!“ Ko se je ob 1/4 vjuro napotil Murko proti domu, sta ga napadla blizu njegovega brama dva možka, izmed katerih je bil eden Markeš. Murko se je zbal, da bi ga preladala in je potegnil iz žepa nož, da bi se z njim branil. Ko ga vendar napadalca nista hotela pustiti pri miru, je začel Murko mahati z roko, v kateri je imel odprti nož, okoli sebe, in tako se je zgodilo, da je zadel Markeša na vratu in mu prerezal žile. Markeš je par ur pozneje od te rane umrl. Murka so odvedli orožniki (žandarji) in je sedaj na preiskavi pri ptujski sodnji.

Mladi tati. V Ptujtu so pred kratkim zaprli tri mlade pekovske učence, kateri so kradli blago, ki je bilo pred štacuno enega tukajšnjih trgovcev razobešeno. Odrezali so blago s škarjami. Skoraj polovico blaga so že porabili, da so si dali iz njega napraviti obleko.

Trgovec, ki kupuje kmetom piti. Nekje med nami je trgovec, in sicer dva sta skupaj, ki kličeta vedno tisto „svoji k svojim!“ Ta dva gresta skoraj vsako nedeljo in kupujeta ljudem na deželi pijačo. Po 20 litrov in še več se poplača od njiju. „Štajerc“ je tega mnenja, da plačujejo kmetje to pijačo sami, ker grejo potem k njima kupovat, in dobijo zato slabše blago. Ali ne mislite vi tudi tako? Trgovec, kateri kmetom plačuje in jih tako vabi k sebi, gotovo kmeta opehari, ker dandanes se nikjer ne dobi nič zastonj. Vsaki naj kupi po svojem prepričanju tam, kjer je navajen in kjer poštemo ravnajo z njim.

Porotne obravnave v Mariboru se bodejo pričele dne 17. novembra. Zagovarjati se bodejo morali sledeči obtoženci: Jože Bračko radi uboja, Franc Lenarčič radi umora, Janez Horvat radi posilstva, Franc Topolnik radi požiga. Dne 20. t. m. Janez Fras radi umora ter Franc in Marija Krajnc radi goljufije.

Kmetje pozor! Na deželi hodijo od hiše do hiše agenti, kateri prigovarjajo ljudstvo, naj bi šlo k temu ali onemu trgovcu kupovat, a drugega naj bi opustilo. To postopanje je proti postavi. Prosimo, naznanite nam vsakega takega, da mu bodeimo pomagali pri agenturi.

Župnikovo pismo. Dobili smo sledeče pismo v roke, katero je pisal lastnoročno spodaj podpisani poljčanski župnik in katero se glasi: G. J. J. posestnik v Radislavcu. — Dolgo sem z Vami imel potrpljenje — a sedaj ga nečem več imeti in ga tudi nesmem imeti. Ako v 14 dnevih, to je do 2. februarija, ne izplačate cele svote, katero ste še dolžni na sv. mašah, to je 59 gld. s 5% obresti za tri leta nazaj (druge Vam še spregledam,) tedaj skupaj 59 gld in 8 gld 85 kr. obresti, tedaj Vas brez nadaljnega čakanja izročim sodnji in terjam obresti od vseh let. — Vsaka prošnja je zastonj — v 14 dnevih ali plačate prostovoljno, ali pa po sodnji prisiljeni. — Ne čakam ne eden dan dalje. — To je moja zadnja beseda. Alojzij Cilenšek, župnik.

(Opomba uredništva. Glej, glej Cilenšek bi rad kmete s obrestmi (činžami) spravil v nebesa. Najbrž so tisti, za katere so se služile tako drage meše, imeli od njih tako veliki dobiček, da so župniku odpustili činže in pa sodnijsko postopanje. Ali je Kristus zares zaukazal prodajati dobrote, katere povzročijo — molitve?)

Iz Žital. Tudi naš volilni mož bogataš H. je potegnil z Jurtelom, čeprav je prej bil obljubil, da bode volil po naprednem geslu. Sicer pa se mi tukajšni naprednjaki ne čudimo, ker vidimo, da je naš žitalski okraj itak popolnoma zagrajen s klerikalnimi plankami.

Zavarovanje življenja. Skoraj povsod že imajo v velikih mestah, pa tudi na deželi ljudje svoje maloletne otroke zavarovane (zažihrane). Ko je otrok star kakih par let, ali pa takoj po porodu ga dajo zavarovati. Zato se plačujejo navadno na leto in sicer ne previsoke svote. Zavaruje se pa tako, da dobi otrok, ko je na primer star 20 let tisoč goldinarjev, ali še pa več. Ko doseže otrok starost, za katero se je pogodilo, se mu pogojena svota izplača in tako ima otrok doto ali erbijo pripravljeno. Ako pa otrok umerje, se izplača cela zavarovana svota (zažihringa) takoj starišem. Tako naložiti priskrbljeni denar za otroka je mnogo bolj pametno, kakor ga dati v kako posojilnico. Kdor bi o tem kaj hotel pozvedeti temu da „Štajerc“ radovoljno daljša pojasnila.

Od Sv. Urbana. Pri nas obhajamo misijon! Jako se čudimo, da misjonarji vendarle ne klestijo po „Štajercu“, temveč da svariijo pred lažnjivimi časopisi. Ker smo se mi prepričali, da „Gospodar“ in pa „Fihpos“ do skrajnosti lažčeta, sklenili smo, da bodeimo častivredne misjonarje ubogali in ta dva lista popolnoma opustili. Tebe pa resnični kmečki naš prijatelj ljubi „Štajerc“, tebe bodeimo od sedaj naprej še bolj temeljito prebirali.

Od Sv. Vida pri Ptujtu. Dragi „Štajerc“, dobro si spral zadnjič našega kaplana, zato pa je sedaj

besen in hud na tebe, da je groza. Jaz pa še vendar trdim, da bi bilo boljše, ako bi naš kaplan bolj pridno pridigo študiral, kakor se ta v neko ves vozil, kamor ga vleče njegovo mladeniško srce. Pst, pst gospod kaplan, drugače pride nekaj zanimivega v svet. Kdor navzdol vozi, mora imeti coklo, kdor ima puter pod hlobukom, ta ne sme iti na solnce, ali pa k razkurjeni peči! Neustrašljiv faran.

Kako si je Žičkar znal pomagati. Župnik Žičkar je dobil 88 glasov, njegov nasprotnik, napredni Slovenec, gospodar Janežič 18. Toda bilo bi vse drugače, ako bi se v tem oziru bilo od naprednjakov drugače postopalo. Žičkar je kazal tudi na dan volitve pismo gospodarja Janežiča, v katerem ta naznanja, da ne sprejme izvolitve. Tako si je Žičkar znal pomagati, ker se bi mu drugače bila druga zagodla. Ako bi g. Janežič bil količkaj agitiral in prišel vsaj k volitvi, bil bi dobil gotovo več kakor polovico glasov. (Opomba uredništva: Hvala Bogu, da še ni vseh dni konec, pri prihodnjih volitvah bode šlo drugače!)

Hmelarski kmetje pazite. Kakor je znano, se pridelava v Savinski dolini vsako leto nad 1500 centov hmela. Če prav naši dohtarji in pa seveda duhovniki zmirom zaničujejo Nemce, vendar vemo mi savinski kmetje, da še nam do sedaj nikdar ni odkupil dohtar ali pa duhovnik hmela, temveč odkupili so ga navadno Nemci iz bavarske in prusovske dežele. Toda hmelarski kmetje pazite, da si ne bodete teh dobrih kupcev odgnali. V Drešinji vasi se je zgodilo, da se je tudi pozni hmelj primešal boljsemu, zato je moral kmet plačati 100 kron kazni. Ta nauk naj bode za njega dovolj, ako bi se to ponavljalo, bi si mi kmetje te dobre kupce odpodili.

Od svetega Benedikta. Ljubi „Štajerc“. Pri Svetih treh Kraljah smo imeli volitev. Seveda, da je bil veleznan kaplanček tudi navzoč. Jaz sem mislil, da si je kaplanček bedarije vendarle premislil, posebno ker so ga že toliko veljale. A ne, pa si ni! Kaplanček jo pobral vse svoje znanje, je vstal in bolj navdušeno pridigoval, kakor da bi bil na prižnici (kancelnu). Muršec, Muršec, bodi pameten, saj veš, da so take šale jako drage! — Rekel je tudi gospod kaplan tele besede: „Dragi mi, kaj je nemščina, — vsaki, kateri je bil pri vojakih, dobro zna, da se tistemu kateri ne zna ene besede nemškega jezika, boljše godi, kakor pa tistemu, kateri zna nemški!“ Ker je kaplanček bil o svoji trditvi popolnoma prepričan, je rekel, naj se oglasi tisti, kateri je nasprotnega mnenja. In glej, oglašil se je vrli naprednjak Martin Vabič, posestnik v Bačkovi in je rekel: „Gospod kaplan, ni res, kar ste vi rekli, ni res, da bi se tistemu pri vojakih boljše godilo, kateri ne zna nemški, temveč ravno narobe je. Tistemu se po celem svetu godi boljše, kateri zna več jezikov!“ Jojmeni, da bi ga bil videl kaplančka, kako se je na to razljutil. Rudeč kakor rak je klical ves besen: „Ven ž njim, v mlako ž njim!“ In njegovi podrepniki so ga ubogali in Vabič jim je komaj in komaj iz izbe odšel. Hiteli so za njim, a zunaj je Vabič bil primoran po-

tegniti iz žepa revolver, ker bi drugače ti podrepniki gotovo bili ž njim tako ravnali, kakor jim je apostelj miru in sprave, gospod kaplanček, veleval. Ljubi „Štajerc“, prosim povej mi, ali se take hujskarije smejo brez kazni uganjati? Ali je zares kaplančku dovoljeno, da sme on tako nastopati? Ja, po takem mora vera pešati! Z Bogom! Kmet. — (Opomba uredništva! Najbrž se je „kaplanček“ takega postopanja naučil v bogoslovju! Kmet, ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe, toda za kakega kaplana te besede ne veljajo, ker je on „maziljenec“ božji in ti pa smejo itak delati, kar se jim poljubi.)

Poročilo ptujskega sejma. Ptujski sejem dne 5. tega mesca je bil jako dobro obiskan. Prignali so na njega 124 konjev, 920 glav goveje živine in 454 svinj. Prihodnji živinski sejem se bode vršil dne 25. novembra. Svinjski sejmi so dne 19. in 26. novembra.

Razglas. Z ozirom na razglas v oktobru letošnjega leta štev. 38.300, se naznanja, da trsnega materiala, reznikov, ukoreninjenih in požlahtnjenih trt, katere so bile v deželnih in državnih nasadih na razpolago, ni več v zalogi, ker so se iste že razprodale; novim naročilam se toraj ne more vstreči. Gradec, dne 3. novembra 1902. Štajerski deželni odbor.

Zunanje novice.

Umor iz ljubesumnosti. Nedavno je zadavil v Parizu neki Albert Loste svojo ljubico Marcello Perriu ter ji potem še z britvijo odrezal glavo. Morilec je pri sodišču takoj priznal svoj čin; povedal je, da se je s svojo ljubico čestokrat prepiral, ki je vedno gledala za drugimi. Nedavno si je „vrge“ karte, ki so mu povedale, da bo imel mnogo neprijetnosti, stal bo pred sodiščem in bo zaprt; njegova ljubica pa ga vara. To zadnje prerokovanje kart, katerim je Loste popolnoma zaupal, ga je tako razburilo, da je spil stekleničico landanuma. To je povedal takoj svoji ljubici, ki mu je prisegla, da ljubi le njega in ga ni nikdar varala. Nato je Loste objel Marcello Perriu, a kaj se je potem zgodilo, ne ve; začul je nakrat smrtno hropenje, ki ga je zapeklo v dno duše, zato je zgrabil nevede britev in je dekletu odrezal glavo. Tako je pripovedal Loste sam.

Mati in dojenček umorjena. V Oujezdu blizu Brna so našli te dni umorjeno 22letno posestnikovo soprogo Marijo Macu in njenega šest mesecev starega otroka. Žena je bila v skednju obošana, a imela je razbito glavo, otroka pa so dobili v vodnjaku poleg hiše. Sprog, Ivan Macu, je bil baje isto noč do ene od doma ter trdi, da je našel, domov prišedši, ženo in otroka mrtva. Vendar so moža zaprli, ker je na sumu, da je on morilec.

715 samomorov. V prvih treh četrtinah tekočega leta se je usmrtilo na Dunaju 715 oseb. Število samomorilcev se je od proteklega leta sem izdatno zmanjšalo, dočim se je število samomorilk povečalo. Seveda je moških samomorilcev še vedno mnogo več kot ženskih. Poleg teh samomorilcev se je še 367 oseb s kušalo usmrtilo.

Zelo hudo zimo prorokuje za letos znani profesor Ledochowsky na Dunaju. Kakor kažejo vsa znamenja, bo letošnja zima najhujša, kar smo jih doživeli zadnjih 50 let. Pripravljeni moramo biti po tem prorokovanju na najnižjo temperaturo, najmrzlejšje vetrove in visok sneg, ki bo dolgo obležal, in sicer po celi Evropi.

Spolna zagenetka. V steklarni v Bogoslavski pri Kievu je bil v službi mlad Poljak Vincenc Szuljakowsky. Lansko leto se je poročil z mlado rojakinjo Bulbino Szigielsky. Rodil se jima je krasen dečko. Nedavno je jezdil Szuljakowsky v bližnji trg. Med potoma se mu je splašil konj, ga vrgel s sedla ter ga dalje časa vlekel za seboj. Težko ranjenega in nezavestnega so ga prinesli v bolnišnico, kjer so ga štirje zdravniki preiskali. A kako so se začudili, da je mladi oženjenec — žena. Slučaj se je naznanil oblasti.

Različne vere. Iz Pletrovč se piše: Kako se imajo božji služabniki med seboj, evo sledeče: Ko je bila hmeljska trgatav, dovolil je naš žalski župnik Koren, da smemo hmelj obirati tudi v nedeljo — gotoveljski župnik Zupančič pa je ravno nasprotno zabičil na prižnici, da kratkomalo ne smejo gotoveljski župljani obirati hmelja v nedeljo, ker bi jih drugače zadela božja „štrafenga“. Je pač vera tu drugačna, tam pa zopet drugačna, kakor so tudi božji služabniki tu taki, drugje pa zopet taki.

Klobase iz mrhovine. V Libau je oblastvo zaprlo tovarno ali fabriko za klobase, ker so lastnika podolžili, da je bila tovarna v zvezi z ondotnim konjedercem. In zares se je izkazalo, da je ta fabrikant vse crknjene svinje, krave, konje, mačke, pse dobavljal od konjederca ter jih porabil za klobase. Dober tek.

Morilec žene oprošten. Dunajski porotniki so oprostili morilca svoje žene, sodarja Štefana Tippla, ki je šel takoj po svojem groznem činu k redarstvu in se je sam ovačil. Tippel se je oženil pred 17 leti. Spočetka je živel precej srečno; pozneje so se začeli med možem in ženo, ki je bila pijanka, prepiri, ki so končali navadno s tem, da je bil mož — tepen. Tippel je jako priden človek in si je prihranil mnogo denarja; a žena je dejala ves denar v hranilnico na svoje ime. Pred par leti je začela žena tudi ljubavno razmerje z moževim pomočnikom Holzingerjem, ki je znal, združen z ženo, prigovoriti Tippla, da je kupil tudi hišo za 14.000 gld. na ženino ime. Pozneje je prišlo tako daleč, da je Tiplejeva žena gostila svojega ljubimca s pečenko in vinom, dočim je moral mož stradati. Tožil jo je radi nezvestobe, a jej je pri obravnavi vendarle odpustil. Ko sta prišla domov, je dobil od žene štiri zausnice. Že prej enkrat se je plazil Tippl po kolenih pred svojo ženo iz sobe v kuhinjo ter jo je prosil in rotil, naj bode dobra ž njim, a ona ga je zapodila iz hiše. Tudi otroka, 14letnega dečka in 10letno hčerko, je nahujskala, da sta mu dejala: „Poberi se, imava že drugega očeta!“ 18. febr. je zahtevala žena od Tippla stanarino, češ,

da ga sicer zapodi iz hiše, ker ga no mara. Da bi plačeval stanarino v hiši, ki si jo je zaslužil z lastnimi žulji, to je moža tako razjarilo, da je planil po sekuro in je ženo ubil. Potem se je javil sam sodišču. Vse ljudstvo je na strani Tippla, in ko je javil predsednik, da je Tippel svoboden, je vpilo občinstvo v dvorani 10 minut: „Bravo, bravo!“ ter migalo porotnikom z robci.

Zakaj ste se oženili? Veliki Nevjorški časnik je stavil svojim naročnikom in čitateljem to vprašanje ter je dobil med drugim tudi sledeče odgovore: 1. Zakaj sem se oženil? — o tem že 11 let razmišljam in ne morem dognati, zakaj. — 2. Zato, ker mi je Ana, moja žena, dejala, da ji je ponudilo 5 mladenčev ženitno ponudbo. — 3. Moj oče mi je rekel! „Osem let ljubkovanja je dovolj, vzemi si jo končno“ in jaz sem ubogal. — 4. Oženil sem se zato, ker som hotel imeti več denarja, kakor potrebujem. Ko sem oženjen potrebujem več denarja, kakor ga imam. — 5. „Bila je to, ah, moja usoda!“ — 6. Hrepenel sem po ženski tovaršiji. — 7. Zato sem se oženil, ker me je vzjel odtrgan gomb (knof) na moji suknji. Zdaj imam tudi odtrgane gombe, pa se še jeziti ne smem.

Ločitev zakona zaradi — mačk. Na Dunaju se je završila te dni pred sodiščem zakonska ločitev hišne oskrbnice Alojzije Piene od svojega moža. Za ločitev sta bila oba, in sicer žena, ker je mož prihajal pijan domov, mož pa zaradi ženinih mačk. Povedal je, da porabi žena ves denar za svoje mačke, dočim pusti njega stradati. Žena je trdila, da ima le dve do tri mačke, dočim je mož povedal, da je mačke natančno preštel, ter jih je ravno — osemdeset. Ponudil se je tudi, da jih vseh osemdeset pripelje pred sodišče. Sodnik je rajši brž zakon razločil, kakor da bi prišel mož s takimi dokazi.

Z zvonika je skočil. Pred par dnevi je skočil v Komleču na Ogrskem 24leten kmetski fant Miha Malmat s cerkvenega stolpa. Padel je 60 metrov globoko in bil seveda takoj mrtev. Vzrok je bil, ker mu mačeha ni dovolila, da bi se bil — oženil.

Srečen goljuf. V Lvovu si je prisvojil pred kratkim železniški blagajnik Trzinski 7000 kron in je ušel. Oblasti ga doslej niso mogle najti; pač pa je dobilo železniško ravnateljstvo te dni poštno nakaznico s 7200 kronami in sicer od Trzinskega iz Monaka. Goljuf poslal je tudi 200 K kot — obresti! Z denarjem, katerega si je prisvojil je šel kartat in je priigral 70.000 kron.

Dobro mu je vrnil. Ameriški milijonar Gould se je sprehajal te dni po Nevjorku ter si kupil na ulici časnik za dva centima. Ker se mu je zdel dečko, ki je prodajal časnike, umazan na obrazu, mu je dejal: „Tukaj imaš pet centimov — za ostale tri si kupi žajfe, da se umiješ“. — „Le obdržite svoje tri centime in kupite si rajši vi knjigo, iz katere se bodele naučili, kako se vam je obnašati s ljudmi“, je rekel deček.

Previden samomorilec. Na Dunaju se je ustrelil zasebnik Avgust Majevski. Predno je šel v smrt, je naročil in plačal svoj lastni pogreb.

Mož s 5 ženami. Jules Lavoisier je imel v enem letu 5 žen, petkrat se je poročil in petkart ušel svoji zakonski lepši polovici. Najprej se je nženil z mlado vdovo v Toulonu. Živel je z njo 3 dni. Potem je ušel in ji odnesel vso zlatino. V Lille je živel z drugo ženo 3 mesece, potem je izginil. V Londonu je imel ženo teden dnij, nato pa je popihal. V Berlinu je vzel neko Švicarko in jo kmalu zapustil. Potem je šel v Lucern in hotel stopiti še s 6. ženo bogato krčmarico, pred oltar. A njegova Berlinčanka Švicarka je poslala njegovo fotografijo tudi svojim prijateljem v Lucernu. Ti so sleparja izpoznali in naznanili. Tako so ga zaprli v Lucerni, sicer bi se bil ženil dalje in osrečeval še razne žrtve za par dni ali mesecev.

Cesarjeva beseda. Cesar Franc Jožef je sprejel nedavno papeževega odposlanca, ki mu je izročil pismo papeža. Ko je cesar vprašal po papeževem zdravju, je odgovoril odposlanec, da je povoljno, vendar ima papež ravno sedaj mnogo britkih skrbi. Nato je vladar odgovoril: „To že vernjem, toda toliko britkih skrbi, kakor jaz, pač nima Njega Svetost“.

11-letna mati. Kakor se iz Perue poroča so krstili v odotni cerkvi novorojenca, katerega je rodila 11-letna kmečka deklica. Mati in otrok sta popolnoma zdrava.

Gospodarske stvari.

Pogoji zgodnje godnosti domačih živalij. Zgodnja godnost ali dozoritev domačih živalij je precej nov pojem v živinoreji, torej med našimi bralci bolj ali manj neznan. Umeti pa je med to besedo lastnost mnogih požlahtnjenih živalij, da neobičajno zgodaj dorastejo in se dajo preje porabiti v gospodarstvu, nego druge. Zadnja godnost je največ posledica dobre in obilne krme ter je sicer dedna (pojerbana) lastnost, vendar pa ima nanjo največji vpliv oskrbovanje. Vzroka zgodnje godnosti ne poznamo natančno; toliko vemo, da se pri tem kosti ne razvijajo tako močno, ker se prehitro strdijo. Važen je tudi vpliv pregibanja na zgodnjo dozoritev zlasti pri živini, ki jo redimo za meso; pri tem se posebno kosti v nogah (zlasti v dolžino) slabo razvijajo, zato pa je razvoj mehkih delov trupa toliko obilnejši. Vsaj poznate angleške prašiče s širokim truplom in kratkimi nogami ter vseskozi tenkimi kostmi. Pogoj za zgodnjo dozoritev živalij je najpreje skrbno odbiranje takih živalij za pleme, ki so v mladosti posebno hitro rastle, potem obilna in pripravna krma in zgodnje parjenje živalij. Največjega pomena za zgodnjo dozoritev je reja po odbiranju; v tem smislu so vspehi vedno večji, tako da smemo upati, da zgodnja dozoritev ne bo vedno izjema kot doslej, ampak da postane pravilo. Pri živalih je nagnenje, zgodaj dozoreti, zelo različno; zato ga pri svoji živini skrbno opazujemo, kar velja posebno za moške plemenske živali. Drugi važni vzrok je obilna primerna hrana; ako v tem grešimo, žival v rasti zaostaja in pozno dozori. Zgodnje parjenje živine tudi pospešuje godnost, toda

pri tem moramo biti previdni, kajti ako parimo nedorastlo živino, bodo mladiči premajhni in preslabi, pač pa smemo goniti na pr. telice, ako hočemo pri njih razviti zgodnjo mlečnost, seveda tudi ne smemo preskočiti meje, ker brejost telico samo zadržuje v razvoju. Posebno velik je napredek glede zgodnje godnosti pri mesni živini. Povprečna starost, v kateri prihajajo dandanes na trg, se je za polovico zmanjšala. Pred manj nego pol stoletjem je navadna starost govedine za na trg bila 3 do 5 let, sedaj je 1½ do 2½ let. Prašiči so prihajali včasih pod nož z 18 meseci, sedaj z 9 in manj. Če tudi te živali ne dosežejo poprečne teže živalij nekdanjih let ob času klanja, vendar imajo tedaj mnogo večjo težo, nego so jo dosegle nekdanje živali v isti starosti.

Pisma uredništva.

Žalec. Pikantno pismo, katero se je oddalo dne 28tega oktobra v Žalcu o kaplanu in njegovi ljubici, je slo k svojim tovaršem v črno škatljo. Prišlo pa bode na dan, ako nas bode klerikalizem do skrajnosti gnal!

Papeš Lupinjak. Denar, katerega smo od Vas sprejeli in katerega ste na Rogački pošti oddali, je najbrž naročnina. Prosimo za bolj natančni naslov.

Osel Jaka Ž. poste restante v Ljutomeru. Najprvo bi vi mogli poravnati naročnino, ker pa ste siromak na duši in telesu, kupite si zato rajo malo pameti in pa še eno kolesce za vašo butico, da se vam bo enkrat posvetilo, da imamo le mi prav, ki smo se potegovali le za občno kmetsko korist, ter nam je, kakor se je radi volitev zgodilo tam, tudi prav.

Loterijske številke.

Trst, dne 31. oktobra: 45, 42, 36, 61, 39.
 Gradec, dne 8. novemb.: 73, 74, 81, 75, 51.

„Štajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (adres) predrugačimo, uljudno prosimo, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (adres) tudi ravno tisti naslov, pod katerem je naš časnik poprej dobival; tisti, ki imajo na svojih naslovih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto številko zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne prigradijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Štajerca“ od nas po pošti še ni prejemal, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanwajzunge), ki se nahaja na levi strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošlje denar po poštne čku, in hoče naročnino ponoviti, naj zapiše na središnji čku, to je nad besedami

Erlagsheim — Poloznica

te-le besede: „Ponovim naročnino“ ali pa samo število, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (adres), kakoršnega dobiva od nas pisanega ali tiskanega. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošlje naročnino tudi po poštne čku, katerega je od kakega svojega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“

Razglas.
Od
hranilnice
(šparkase)
v Ljutomeru

se naznanja, da se sposojujejo
hipotekarna posojila po 5½ pro-
centov, mejnična posojila (veksel)
pa po 6 procentov.

Kdor denar v naš zavod vloži,
dobi 4½ procentov; k temu spa-
dajoči rentni davek plača hra-
nilnica (šparkasa) sama.

Ravnateljstvo.

676

Avenarijev
karbolinčej
najboljša
maža
za les

proti gnilobi. in gobi. Fabrika
za karbolinej

R. Avenarius, Amstetten.
Prodaja se pri

Traun & Stiger v Celju in
Stiger in Sin v Slov Bistrici. 672

Kovaški učenec.

Mlad, močen fant. z dobrim ob-
našanjem, ki je najmanj 15 let
star, se takoj sprejme kot kovaš-
ki učenec pri **Adolf Pogatsch-
niku** kovaškem mojstru v Veli-
kovcu (Völkermarkt) na Koroš-
kem. 674

Učenec

se takoj sprejme v učenje v trgo-
vino z mešanim blagom. Ponudbe
naj se pošljejo na gosp. **Matija**
Čošnigg, trgovec v Rogoški
Slatini (Rohitsch-Sauerbrunn). 689

Učenec

zmožen nemškega in slovenskega
jezika se sprejme v trgovino z
mešanim blagom. Ponudbe naj se
pošljejo na g. **Maksa Koserja** na
Framu pri Račah. (Frauheim bei
Kranichsfeld. 724

Oženjen hlapec

ki hode dobival plačilo v deželnih
pridelkih in ima vsaj enega, dela
zmožnega sina, se takoj sprejme
v službo pri graščinskem oskrb-
ništvu **Ebensfeld** pri Ptuj. Več se
poizve ravnatom.

Tri pisalne
mize,

dve večje in ena pri kateraj
se mora stati, tri male
železne peči

se takoj prodajo po jako nizki
ceni. Vprašati je pri

Mihaeli Grohmann
krčmarici nasproti mestne
hranilnice (šparkase)
v Ptuj.

Čudovito glasbeno
orodje!

Novo! Novo!

Trombino

je najbolj zenačna iz-
najdba sedanjega časa. To
glasbeno orodje, ki se je v
vseh društvenih krogih tako
hitro priljubilo, je izvrstno
in elegantno narejena trom-
peta z močnim glasom, na
katero moremo trobiti, samo
ako se pridenejo k temu
pristojni trakovi z notami,
torej brez učenja, brez
znanja not in brez napora,
tako vsako melodijo.
Trombino vzbuja povsod
velikanski efekt in to tem-
bolj, ako kdo v kaki družbi
naenkrat nastopi kakor kak
najizvrstnejši godec, dočim
prej o taki spretnosti nihče
ničesar ni slutil.

Najlepša zabava za hišo,
društva, veselice, izlete
(tudi s kolesi).

Vsak trak z notami ima
1—2 igri (pesmi, ples, ko-
račnice itd.) in vsakemu
instrumentu je priložen bo-
gat imenik pesmij.

Trombinu stane z lahko
umevnim navodilom:

I. vrsta, jako fino poniklana
z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.

II. vrsta, jako fino ponik-
lana z 18 glasovi 6 gld. —

Trakovi z notami za I vr-
sto 30 kr.

Trakovi z notami za II. vr-
sto 50 kr.

Razpošilja po poštnem pov-
zetju:

Henrik Kertész

Dunaj I., Fleischmarkt
9—901

Trgovski učenec

sprejme se v trgovini pri
Franc Kupnik
v Konjicah.

Kupujem po najvišji ceni
vedno **Likopodij** (biširit);
mravljične jajca i. t. d.
in vse deželne pridelke.

706

! Prosim, poskusite !

! Prosim, poskusite !

Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano)
meso, najfinejše **klobase**
vedno svežno (frišno) blago, priporoča po naj-
nižji ceni

J. Luttenberger
mesar v Ptuj.

Zunajna naročila odpravijo se
vestno in hitro!

585

Gostilna na prav dobrem prostoru.

V večjem trgu na Spodnjem Štajerskem, skozi katerega se hode
sedaj gradila nova železnica in kjer se križajo ceste ter je mnogo pro-
meta, se da

gostilna s I. januarjem v najem.

Gostilna je od bodočega kolodvora samo eno minuto oddaljena.
Naslov pove uredništvo „Štajerca“.

Štev. 44621.

RAZGLAS.

Z ozirom na razglas v oktobru letošnjega leta
št. 38300, se naznanja, da trsnega materiala, reznikov
ukoreninjenih trt in požlahtnjenih trt, katere so bile
v deželnih in državnih nasadih na razpolago ni več v
zalogi, ker so se iste že razprodale; ne more se tedaj
novim naročilom nič več vstreči.

GRADEC, dne 3. novembra 1902.

Štajerski deželni odbor.

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau)

obrestuje vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 9. do 11 ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma 4 $\frac{1}{2}$ % obresti.

656

Ravnateljstvo.

Dobre cenene ure

s 3letnim pisemenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnih Most št. 194 (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka	gld 3.75
Prava srebrna remontoarka	5.25
Prava srebrna verižica	1.20
Nikelnasti budilec	1.75

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem.

Illustrirani katalog zastavlj in postavit prost. 510

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34. 537

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Redka prilika.

Čudovito po ceni.

400 kosov za 1 gld. 80 kr.

Ena draž. pozlačena 36 ur natančno tekoča lepa anker-ura z kazalom na sekunde, za katero se jamči tri leta, 1 eleg. verižica za gospode, 1 pravi srebrni prstan za gospode ali dame z zlatnim kamnom, v ognju pozlačen, 1 par pravih srebrnih uhanov, oboje ces. kr. puncirano, 1 fini nastavek za smodke z berstajnom, 1 garnitura manštetnih in srajčnih gumb iz double-zlata, patentovana zapona 3/4 zlata, 1 f žepni nožič, 1 f usnjata možnja, 1 prakt. žepno toaletno zrcalo z etujem, 1 ff žepni tintnik, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 36 komadov kin. čudežnih svetlic 3 kom. čudovitih preokovanj, ki vzbujajo smeh in še 300 različnih predmetov, ki se v hiši potrebujejo. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje samo 1 gld. 80 kr. skoz razpošiljavnico Ch. Jungwirth, KrakaW, F. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Črevljarjem Priporočava fini žamet (Schuhsamt), lastin in vse kar rabi čevljar za izdelovanje finega, pa tudi močnega in trpežnega obnvala.

Cena jako nizka, blago dobro.

Brata Slawitsch, Ptuj.

705

Samo v teh zavojih se dobiva pristna, tako splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

Vsakemu poljedelcu se priporoča
 „dr. P. Schuppli-ja navodilo za živino-
 rejske tečaje na Oberhofu“.

V tej knjigi se nahajajo poučljivi predpisi
 in nauki o živinoreji in živinovzgoji, mle-
 karstvu in sirarstvu.

Dobiva se v vsaki knjigotržnici po nizki ceni.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
 leta

1862.

Čekovnemu ra-
 čunu št. 300051
 pri a. kr. poš-
 tno-hranilničnem
 uradu.

Mestni de-
 narni zavod.

Giro konto pri
 podružnici avst.
 ogerak. banke
 v Gradcu.

Uradne ure
 za poslovanje s
 strankami ob de-
 lavnikih od
 8—12 ure.

Občnje z
 avst. ogersko
 banko.

priporoča se glede vsa-
 kega med hranilnične zadeve spada-
 jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
 vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
 vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

389 Prosim, pridite gledati

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598
glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg št. 1
tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
priporoča svoje

ure, prstane, veri-
žice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske
žepne ure iz nikelnja za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr.
naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila
se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozarjam se mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra,
zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

FRANZ SODIA

721

tvornica pušk v Spod. Borovljah na Koroškem (Unter-Ferlach in Unter-Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za srot in kroglje, najizbornejša
dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane ce-
nike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah
poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval.

W. Blanke

v Ptuj

glavni trg št. 6 | ogerska ulica št. 6
nasproti nemške tarne cerkve. | nasproti velike vojašnice.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem,
šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga
šolskih knjig.

Zaloga
kart. 20

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor
tudi trgovskih opisovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih
potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanege in svilnega
papirja v vseh barvah, pisalnege in papirja za pisma v mapah
in kasetah, prav po ceni; zavitek, papirnatih vrečic papirja za
zavijanje itd. itd. najboljšje kakovosti in po nizkih cenah.

Na drobno in na debelo.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župniške urade, šolska vodstva, obč. predstojništva itd. v
dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po nizkih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in
obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom tvrtk, računi, vizitnice,
naslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepe,
stampilje iz kačuha in kovine.

Koledarji za leto 1903:

Nemška pratika 14 h. Mala slovenska pratika 20 h.
Velika slovenska pratika 24 h. Družinska pratika 24 h.
Pri večjem nakupu mnogo ceneje.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju in po raznih cenah.

Velika zaloga

slovenskih pripovednih knjig

zelo zanimivo in lepo za čitati. Vsaka zahtevana knjiga v vsakem
jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma preskrbi.

Razglednice

o najfinejši svetlotiskovni izvedbi pošiljam jaz za K 35.—
1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro foto-
grafijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust,
ter prosim za prav mnogoštevilna naročila. 665

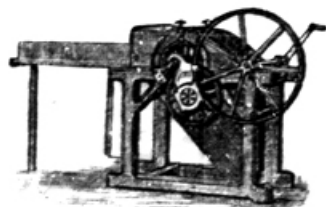
Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane

vitale (Göpel) mlatilnice

z najnovjšimi podlagami
(lagerji), lahko tekoče

Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in
mline za srot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo
voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo
poštne prosto in zastonj. 621

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače . . 180 " — "

Minerva A 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Del (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po
pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 643

Kostanje in orehe

kupuje po najboljših cenah Jos. Kasimir, v Ptuj,
trgovina s špicerijo, materijalnim, in barvanim blagom,
ter deželnimi pridelki. 719

Razglas.

Naročila na ameriške trte iz združenih državnih in deželnih trtnih nasadov za sadilno dobo 1902|1903.

Od štajarske dežele pridejo spomladi naslednje množine ameriških trt pod navedenimi pogoji v razprodajo, in sicer:

1. 800.000 požlahtnjenih trt (večidel od rume-nega šipona, laškega rilčka, belega burgundca, bele in rdeče žlahtnine, zelenega silvanca, rdečega traminca, malega rilčka, moškotelca) na Ripario Portalis, Vitis Solonis in Rupestris Monticola.

2. 600.000 ukoreninjenih trt od Riparia Portalis, Vitis Solonis in Rupestris Monticola.

3. Večje število reznik od ravnoimenovanih treh vrst. Cena za 1000 trt je naslednja:

I. Požlahtnjene trte za imovite posestnike 240 K, za vse druge posestnike 160 K.

II. Ameriške ukoreninjene trte za imovite posestnike 20 K, za druge 10 K.

III. Rezniki 6 K.

Pri naročilih od več kakor 1500 požlahtnjenih trt, 4000 ukoreninjenih trt ali reznikov od edne stranke si pridržujemo, zahtevano množico z ozirom na število drugih naročil znižati.

Naročila na te trte se vlagajo naravnost pri deželnem odboru ali po občinskih uradih, pri katerih se dobe v ta namen naročilni listi.

Občinska predstojništva imajo izpolnjene naročilne liste takoj deželnemu odboru izročiti.

Naročila se bodo reševala po vrsti, kakor dojdejo, in dobi vsak naročnik gotovo zaželjene vrste, dokler je kaj zaloge.

Vse te trte se oddajajo le štajarskim posestnikom, in imajo zato one stranke, ki naroče trte naravnost pri deželnem odboru, vložiti potrdilo od občine, da imajo vinograd v občini. Kupčevalci s trtami ne dobe prej omenjenega materiala.

Cene je umeti od kraja nasada, in je dotično vsoto oddati pri prejemu trt, oz., ako jih dobe po železnici, se bode pobiral znesek po poštnem povzetju, všteti stroške za zavijanje in prevažanje.

Pri vsakem naročilu je naznaniti: 1. ime, kraj in stan naročnika; 2. davčno občino, v kateri leži vinograd; 3. zaželjeno vrsto trt; 4. zadnjo železniško postajo kamor se imajo trte poslati.

Ako je naročena vrsta že razprodana, ali v nezadostni meri v zalogi, se jo bode nadomestilo z drugo podobno.

Gradec, v oktobru 1902.

Od štajarskega deželnega odbora.

Edmund grof Attems.

(709)

Pepel od skurjenega lesa kupuje
W. Blanke v Ptuj.

Kranjski prašičji redilni prašek.

Cenjeni gospod! Moje svinje niso žrle in so bile mršave. Slučajno dobil sem od nekega mojih ljudi za poskušnjo en zavitek prašičjega redilnega praška; in čuditi se je, jaz svojim svinjam ne morem od tega časa zadosti s krmo postreči, tako hlastno žrejo in se jako debelijo. To je povzročil ta izvrsten redilni prašek, katerega iz hvaležnosti vsakomur najtopleje priporočam. Prosim da mi takoj pošljete po pošti 5 zavitkov takega redilnega praška.

S spoštovanjem

31./10 1901. **Jožef Englishoh**, železniški mojster, Beliše v Slavoniji.

Ta prepis se popolnoma tako glasi kakor original, pisan na dopisnici, katera je markirana s 4 filari in z 2 vinarskima markama. Ljubljana 3./10. Spoštovanjem **Ivan Plantan**, c. kr. notar.

Pri zdravih svinjah, so li iste stare ali mlade, zadostuje en zavitek doktor pl. **Trnkoczy-jevega prašičjega redilnega praška za sovinarje, da postanejo mesnate, debele in mastne. Meso postane tudi okusnejše. Pet takih zavitkov velja samo 2 kroni.**

Dobiva se v vseh trgovinah, ako pa ne, pa po pošti Naslov se glasi:

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko. 691

Pri tej se tudi dobiva: dr. pl. **Trnkoczyja balzam** (že 30 let svetovnozan). 1 stekl. 20 h, 12 steklenic 2 kroni, 24 stekl. 4 krono prosto poštnine, 6 ducatov samo 10 kron, poštnine prosto. — **Izborne želodečne kapljice** (enake prejšnjim **Marijacelejskim**

kapljicam, želodčnemu grenkemu likerju, zeliščnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 kroni. —

Pilne odvajalne, želodec čisteče. 1 škatla 42 h, 6 škatel 210 kron. — **Kašljev, pljučni in prsni sok ali zeliščni sirup**

1 stekl. 1-12 kron, 6 stekl. 5 kron. — **Drgnilni, udov in protinski cvet.** 1 stekl. 1 krono, 6 stekl. 450 kron. — **Tinktura zoper kurja ocesa.** 1 stekl. 80 h, 6 stekl. 350 kron. — **Raztvarjajoči čistilni čaj.** 1 zavitek 1 krono, 5 zav. 4 krona. —

Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od zdravnikov hvalijo ta sredstva.

691

Andropogon

postavno zavarovano
dokazano najboljše
sredstvo za
rastenje las.

Zdravniško priporočeno.
Uspeh zajamčen. Izdelovanje in glavna razpošiljalnica.

P. HERRMANN

v Zg. Puskavi na Štajerskem (Ober-Pusgau in Steiermark).

Dobiva se v steklenicah po 3 krona tudi pri sledečih firmah: v Ptuj: **Brata Slawitsch**; v Mariboru: **M. Wolfram**, **J. Martinc**, **G. Pirhan**, **A. Pristernik**; v Celju: **A. Kolenz**; v Radgoni: **Pontek & Kramberger**; v Celovcu: **A. Schaffer**; v Ljubljani: **V. Petrič**; v Slov. Gradcu: **Bastianschitsch**; v Poljčanah: **Krautsdorfer**; v Konjicah: **A. Stepschnig**.

Franc Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti ter sploh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačnjejo na obroke (rate). Blago je vso zanesljivo. Pogoji so zelo ugodni. 722

Iščeta se dva viničarja in eden majar.

Viničarja naj imata vsaka po štiri delavske moči; majar naj bude tudi oženjen. Vsi ti se sprejmejo pod ugodnimi pogoji in sicer pri grajščaku

Henriku Malner-ju
v Rospohu (Rossbachj pri Mariboru)

712

Priporočam razun mojega špeci-rijskega, materijalnega in barvnega blaga:

špeh, zasekani, slanike (harinke), frišne, rezance, vsakovrstne, riž od 10 do 20 kr., moko, od 10 do 15 kr., kavo kilo od 1 gl. do 1.80 gl., sladkor.

spiritus za goreti, kislino za očet 80%

707 **Jos. Kasimir** v Ptuj.

Drogerija ali prodaja z djavami

Max Wolfram v Mariboru

Herrengasse št. 33, priporoča

Poklajno apno za krave, da se pridela več in boljsega mleka in povzdigne jalovina.

**Očetova ali jesi-
bova esenca:** 1/4 litra te kislina da 10 litrov jmočnega, čisto okusnega namiznega jesiha.

Snovi za mošt za napravo zdrave domače pijače. En liter narejene take pijače velja 3 krajcarje.

Vsake vrste zelišča, katera priporoča župnik Kneipp so frišna vedno v zalogi. 515

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopiju, Ringstrasse šte. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4%, nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov značalo je koncem leta K 8.888.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5%, nimi, menična posojila s 5 1/2%, nimi in zastavna posojila proti 5%, nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjanje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depota.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 zvrčiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. oger-ske banke.
7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daja menična posojila proti 5 1/2%, nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke se ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

4 pari čevljev za samo 2 gl. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gl. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Posilja se proti poštnemu povzetju. **Zaloga čevljev**

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29.

Neugajajoče se vzame takoj nazaj. 462

Trgovina z barvami in ščetinarstvom.

J. Sorko

v Ptuiju.

Ungartorgasse 4, nasproti velike kasarne.

Najnižje cene!

Prodaja vsakovrstnih oljnatih barv (farb), firneža, terpentina, lakov, sikatifa, brunolina, laka za polituro, laka za usnje in železo, papirja za sladrati. Prodaja šablon, zlate, srebrne in bakrene bronce, kakor tudi vsakovrstne suhe barve. V zalogi so vsakovrstne barve, s katerimi lahko vsak sam barva stofe, rute i. t. d.

Ščetinarsko blago.

Priporočam vsakovrstne pinzelne in pripravo za lazuro, krtače, za obleko, krtače za glavo, za čevlje snažiti; konjske krtače iz čiste konjske žinje, krtače za govedo snažiti, gobe za vozove snažiti, gobe za šolarje, pasje biče, gajželnike, vso pleteničarsko blago i. t. d.

Zidarjem, mizarjem, sedlarjem i. t. d. dovolim posebno znižane čene.

Prevzamem tudi vsakovrstna slikarska in barvarska dela.

584 S spoštovanjem J. Sorko.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuiju.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. **Jos. Kasimir** in v kopališču samem.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten, Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljajoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno splo.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 364

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuiju

zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Radi preselitve

proda se takoj lepo posestvo, obstoječe iz dveh zidanih hiš, kovačnice na 4 kurjača, s samokovom (Hammer), takarnico (Drehbank) in vsem orodjem; dalje mlina na tri tečaje z dvema paroma belih in enim parom zmesnih kamnov in stopami ter čistilnim strojem (trijer) z vspenjačo (Autzug). Poleg mlina je tudi soba in kuhinja. Pri posestvu je okoli 4 orale zemljišča, obstoječega iz njiv, sadonosnikov in vinograda z viničarijo. Vse je v najboljšem stanu in se proda prav po ugodnih pogojih. Kupci naj se blagovolijo oglasiti pri **Janezu Drobeč** v St. Juriju ob Taboru v Savinski dolini. (716)

Dobro vpeljana gostilna

v živahnem industrijskem kraju na Spodnjem Štajarskem z točenjem žganja in s trafiko se **odda** sposobnemu gostilničarju, V isti hiši se nahaja **prav dobro vpeljana kramarja**, katero zamore vzeti gostilničar **v najem**. Prednost ima mesar z delavno družino.

Naslov pove upraništvo „Stajerca“.

715

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

inženier in oblastveno aut. mestni stavbinski mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzema ta firma tudi brezhibno postavljanje masin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje iz petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth

inženier in oblastv. aut. mestni stavbinski mojster.

Hans Wouk

vinski trgovec

v **Poljčanah** na kolodvoru (banhofu)

naznanja slavnemu občinstvu, posebno kmetovalcem in posetnikom, da je z dne 1. oktobra otvoril v svoji hiši

trgovino z mešanim blagom.

Ima vsakovrstno špecerijsko, sukneno, platneno in galantrijsko blago; usnje, železnino v obilni zalogi.

Blago je popolnoma novo in frišno, ter se dobiva vse po **najnižjih cenah.**

Kupuje tudi **jajca** in vsakovrstne druge poljske pridelke po najboljših cenah.

Na obilno prodajo in kupovanje se priporoča

Hans Wouk.

702

Brata Slawitsch v Ptuj

trgovina z nürenberškim in galantrijskim blagom

prodaja **igrač, drobnega blaga, različnega obuvala** (Schuhwaren), različne **kužnhovine** (Pelzwaren), **pletenin** (Wirkwaren), **perila** za moške, posebno tudi za delavce.

Na debelo.

Na drobno.

Priporočava vse v to stroko spadajoče reči, po jako nizki ceni in prosiva kupce, naj poskusijo, da se bodejo o najini točni in poštenu postrežbi prepričali

U najini podružnici (filiali) ravno tam, kjer se pride čez most v mesto, se dobi vso **manufakturno blago**, pravo domače **platno** za ruhe in za perilo, kakor tudi za vsako obleko. Posebno izvrstne **odeje** imava v zalogi, potem **tople robce**, sploh vsakovrstno zazimo potrebno blago, kakor **pletene srajce** (Jägerhemden), **suknje**, **štrikane nogavice** in **rokavice**, **blače** za moške in ženske tudi jako trpežne in tople **zimске kape**.

Prosiva skusite! Celo obleko za moškega ali za žensko kakor **srajco** (Jägerhemd), **blače**, **nogavice**, **roka-vice**, vse jako toplo, dobite že **samo za 4 krome**.

Ravnotam imava tudi trgovino špecerijskega blaga in sicer: najfinejšo ogersko **moko** (melo), izvrsten pravi domači **špeh**, **svinjsko maščo** in vse drugo, kar spada k špeceriji.

698 Ako naroči kdo kaj po pošti, se mu točno pošlje in sicer po poštnem povzetju (Nachnahme), ako nama ni znan.

Ugodna prilika.

Gostilna s koncesijo (hiša ima zgoraj stanovanje), **1 vodni mlin**, **1 vodna žaga**, **1 hlev** in **vinska klet** (zgoraj stanovanje), **2 vrta** in **travniki** se prodajo, ker bode lastnik poslej živel zasebno za 50 000 kron. Proda se vse skupaj ali tudi na drobno. Vse skupaj je pripravno, ker je na razpolago velika vodna moč, za kako fabriko ali kaj ednakega.

Vprašanja naj se pošiljajo na gospo

Nežo Koradej, preje Suppan

Penigraben. pošta Šoštanj.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

704

Močen učenec

699

z dobro šolsko izobrazbo se s celo oskrbo sprema v učenje. **Karl Rayer**, trgovec v Arzclinu pri Vojniku.

Malo posestvo

na dunajsko-tržaški cesti v mestu Slovenska Bistrica, obstoječe iz ene hiše, katera ima 4 sobe, 1 kuhinjo, 1 klet in veliko zagrajeno dvorišče z vodnjakom, in drugimi prostori, pripravno za napravo izdelovanja soda-vode. Zemljišče meri 2 orale (jobe). Živine je pet glav, potrebna klaja je pripravljena. Cena je 5300 goldinarjev. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom **J. R. na upravnistvo „Štajerca“**. 701

Tisk: W. Blanke v Ptuj.